

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stg. Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland Passend PO

**Onderzoek bestuur en
samenwerkingsverband**

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 25 november 2024

Samenvatting

Tenminste eens in de vier jaar onderzoekt de Inspectie van het Onderwijs elk bestuur van een samenwerkingsverband in Nederland. We hebben bij de Stichting Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland Passend PO (verder: swv Kop van Noord-Holland) onderzocht of het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken uitvoert en de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs realiseert. Daarnaast hebben we onderzocht of de sturing door het bestuur op de kwaliteit van het samenwerkingsverband op orde is en of er sprake is van deugdelijk financieel beheer (zie Onderzoekskader 2021, bijlage 1).

Context

Het samenwerkingsverband streeft naar het aanbieden van een passende onderwijsplek dichtbij huis voor alle leerlingen woonachtig in de regio. Dat zijn er ruim 12.500. Hiervoor werken tien schoolbesturen nauw samen zonder daarmee de eigenheid van de scholen te verliezen. Het verwijspercentage naar gespecialiseerd onderwijs ligt lager dan gemiddeld in Nederland. Scholen, in eenzelfde subregio, werken (bestuursoverstijgend) samen in scholengroepen om expertise te delen en elkaar te ondersteunen bij schooloverstijgende ondersteuningsbehoeften. De dagelijkse leiding is in handen van een directeur-bestuurder. De schoolbesturen vormen een raad van aangeslotenen. Het intern toezicht is in handen van vier onafhankelijke leden. De regio bestaat uit vier gemeenten en op termijn is de verwachting dat het voor de inkoop van de jeugdhulp één inkoopregio zal worden.

Wat gaat goed?

Dekkend netwerk van voorzieningen

Er is voor iedere leerling een passend ondersteuningsaanbod op de scholen of binnen de speciale voorzieningen. Er zijn vrijwel geen thuiszitters en voor leerlingen die tijdelijk minder of geen onderwijs volgen (het samenwerkingsverband spreekt van schoolmissers) is er aandacht en maatwerk. Er is ruim voldoende plaats in het gespecialiseerde onderwijs waardoor er geen wachtlijsten zijn. Het is ook duidelijk waaraan de financiële middelen door de scholen en het samenwerkingsverband besteed kunnen worden.

Professionele organisatie

Het bestuur van het samenwerkingsverband is goed op de hoogte wat

Bestuur: Stichting Samenwerkingsverband Kop van Noord-Holland Passend PO
Bestuursnummer: 21573

Nummer samenwerkingsverband
PO2701

Gemeenten binnen de regio:

Den Helder, Hollands Kroon, Schagen en Texel

Aantal aangesloten schoolbesturen en scholen:

10 schoolbesturen met in totaal 81 scholen, waaronder 3 voor speciaal basisonderwijs en 4 voor speciaal onderwijs

Totaal aantal leerlingen in de regio: ruim 12.500

Scholen waarbij we verificatie-activiteiten hebben uitgevoerd:

- rkbs De Hofstee (12KJ|C1)
- basisschool De Vloedlijn (15UA|C1)
- pcbs De Fontein (15VE|C1)
- GBS De Lichtlijn (07LP|C1)

Onderzoekperiode: oktober 2024

er gebeurt op de scholen en kan gericht ondersteunen en bijsturen. Door goed bereikbaar te zijn voor vragen en verschillende soorten overleggen bij te wonen zorgt het bestuur dat er op de scholen de juiste expertise en ondersteuning beschikbaar is. Het bestuur spant zich in voor een goede samenwerking met de gemeenten zodat er passende jeugdhulpondersteuning beschikbaar is.

Waardering Goed

Het samenwerkingsverband heeft een voortrekkende en stimulerende rol in de regio op het gebied van samenwerken en afstemmen met onder andere jeugdhulp en de gemeenten. Daarnaast heeft het bestuur aangetoond dat het goed zicht heeft op de ontwikkelingen in het samenwerkingsverband vanwege de hoeveelheid en kwaliteit van beschikbare informatie. Hierdoor kan het de scholen goed ondersteunen zowel intern als extern het samenwerkingsverband. Het samenwerkingsverband laat daarmee aanvullende ambities en resultaten op deze gebieden zien en dit waarderen wij, bij twee van de zes standaarden, met Goed.

Wat kan beter?

Het bestuur kan nadrukkelijker aangeven in hoeverre het tevreden is met de bereikte resultaten. Hiervoor is het jaarverslag bedoeld. Maar het helpt ook om de motivatie in de gehele organisatie vast te houden omdat de ambitie voor inclusief onderwijs hoog ligt. Dan is stilstaan bij successen helpend om blijvend in te zetten voor de leerlingen die met extra ondersteuning een passende plek krijgen in voornamelijk het regulier onderwijs.

De ondersteuningsplanraad op sterkte brengen en actiever betrekken bij bestuurlijke veranderingen

De ondersteuningsplanraad is niet volledig; er zijn vacatures. Hier moet het bestuur zich actief voor (blijven) inzetten. Het bestuur van het samenwerkingsverband kan de ondersteuningsplanraad actiever betrekken bij een verandering van het aantal leden van de raad van toezicht en de werving van ervan.

Wat moet beter?

Zicht op doelmatige inzet middelen passend onderwijs

De raad van toezicht moet nagaan of de middelen passend onderwijs besteed zijn aan die zaken waar het voor bedoeld was, of dit ook goed

besteed is en wat het heeft opgeleverd voor de extra ondersteuning van de leerlingen. Dit moet in het jaarverslag worden opgeschreven.

Vervolg

Omdat het bestuur voldoet aan de basiskwaliteit is er geen aanleiding voor het maken van vervolgspraken en onderzoeken we het bestuur en samenwerkingsverband opnieuw over vier jaar. Voor de geconstateerde tekortkoming geven we het bestuur opdracht tot herstel en vertrouwen we erop dat het bestuur het herstel ook pleegt.

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het vierjaarlijks onderzoek	6
2.	Resultaten vierjaarlijks onderzoek	9
3.	Resultaten verificatie-activiteiten	18
4.	Reactie van het bestuur	21

1. Opzet van het vierjaarlijks onderzoek

De Inspectie van het Onderwijs heeft in oktober 2024 een vierjaarlijks onderzoek uitgevoerd bij swv Kop van Noord-Holland. In een vierjaarlijks onderzoek staan de volgende onderzoeksvragen centraal:

1. Voert het samenwerkingsverband de aan hem opgedragen wettelijke taken uit en realiseert het de daaraan verbonden doelstellingen van passend onderwijs?
2. Waarborgt het bestuur met zijn (be)sturing de kwaliteit van het samenwerkingsverband en is er sprake van deugdelijk financieel beheer?

Werkwijze

Het onderzoek richt zich op onderstaande standaarden op het niveau van het bestuur.

Standaard	Onderzocht
Realisatie passend onderwijs	
RPO1. Dekkend netwerk van voorzieningen	•
RPO2. Regionale samenwerking	•
RPO3. Advisering en beoordeling toelaatbaarheid	•
Besturing, kwaliteitszorg en ambitie	
BKA1. Visie, ambities en doelen	•
BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur	•
BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog	•

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen voeren we onderzoeks- en verificatie-activiteiten uit. Daarbij betrekken we belanghebbenden bij het samenwerkingsverband.

Onderzoeksactiviteiten

Het vierjaarlijks onderzoek hebben we op maat ingericht en bestond uit onderstaande activiteiten.

Documentanalyse

Voorafgaand aan het onderzoek hebben we documenten van en over het bestuur en samenwerkingsverband geanalyseerd, waaronder het ondersteuningsplan 2022-2026, het jaarverslag 2023 en door het bestuur ingestuurde documenten waaronder de begroting 2024, het jaarplan 2024 en een trimesterrapportage als verantwoordingsdocument van het bestuur aan de raad van toezicht.

Rondetafelgesprekken

Na een presentatie van het bestuur over actuele ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband voerden we rondetafelgesprekken met ouders, schakelfunctionarissen tussen het samenwerkingsverband en de scholen en met schoolleiders over hun ervaringen met het samenwerkingsverband. Vervolgens hebben we gesproken met de voorzitter van de Commissie Toelating Onderwijsvoorziening (CTO) over de wijze waarop de procedure voor een toelaatbaarheidsverklaring voor gespecialiseerd onderwijs (tlv) is vormgegeven. Ook voerden we een gesprek met gemeentelijke (zorg)partners over de rol die het samenwerkingsverband in de regio vervult in de aansluiting tussen het onderwijs en de jeugdhulp gevolgd door een gesprek met het bestuur over de verdere inrichting van het onderzoek.

Verificatie-activiteiten

We hebben dit onderzoek mede ingericht met verificatie-activiteiten op aangesloten scholen van het samenwerkingsverband. Met verificatie-activiteiten toetsen we in hoeverre het bestuur zicht heeft op de kwaliteit van het samenwerkingsverband en het financieel beheer en hoe het bestuur daarop stuurt. We verwachten van het bestuur dat het zicht heeft op de uitvoering van de afspraken uit het ondersteuningsplan binnen het samenwerkingsverband en op de scholen en dat het hierop stuurt. Daarnaast geven de verificaties ons zicht op enkele aspecten van passend onderwijs op de bezochte scholen.

Onderzoeksdag

Op de onderzoeksdag voerden we gesprekken met:

- het intern toezicht en de ondersteuningsplanraad over de (kwaliteit van de) uitvoering van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband, de kwaliteitszorg en het financieel beheer;
- de directeur-bestuurder en controller over het financieel beheer en de werking van het risicobeheersings- en controlesysteem;
- schoolbestuurders over wat het samenwerkingsverband voor hen betekent en hoe de schoolbesturen met elkaar samenwerken binnen het samenwerkingsverband.

We sloten de onderzoeksdag af met een bestuursgesprek met het bestuur over de (be)sturing van het samenwerkingsverband en de bijdrage die het levert aan de realisatie van passend onderwijs in de regio. Hierna gaven we een terugkoppeling van onze bevindingen en oordelen.

Signalen

In de voorbereiding van ieder onderzoek kijken we naar eventuele signalen die bij de inspectie zijn binnengekomen. Soms heeft dat gevolgen voor de uitvoering van het onderzoek.

Er zijn geen signalen over het bestuur bij ons binnengekomen.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de resultaten van het onderzoek op bestuursniveau, inclusief een samenvattend oordeel. De paragrafen 2.1 en 2.2 geven onze oordelen en bevindingen op de standaarden uit respectievelijk het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs en Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. De afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in paragraaf 2.3.

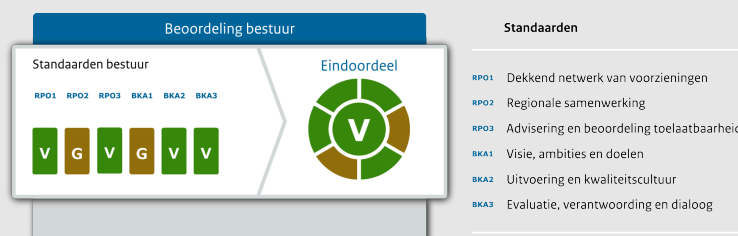
In hoofdstuk 3 staan de resultaten van de verificaties op de scholen beschreven. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en rapportage opgenomen.

2. Resultaten vierjaarlijks onderzoek

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau.

Samenvattend oordeel

In onderstaande figuur zijn de resultaten samengevat. Te zien is wat het eindoordeel is op bestuursniveau en de oordelen op de onderliggende standaarden.

Wij concluderen dat het bestuur van swv Kop van Noord-Holland op vier van de zes standaarden voldoende kwaliteit levert. Wij stellen vast dat het bestuur de wettelijke opdrachten uitvoert en de daarmee verbonden doelstellingen van passend onderwijs bereikt.

De manier waarop het samenwerkingsverband intensief samenwerkt met verschillende betrokken partners is zodanig dat alle partijen goed in staat zijn de juiste keuzes te maken op basis van de ambities van het samenwerkingsverband. We zien ook dat dit aantoonbare resultaten oplevert. We stellen vast dat dit zowel ambitieus als effectief is en daarom waarderen we de standaard RPO2 Regionale samenwerking als Goed.

We stellen daarnaast vast dat het bestuur een ambitieuze visie uitwerkt in heldere uitgangspunten en speerpunten en een informatierijk kwaliteitszorgsysteem heeft opgesteld. We waarderen de standaard BKA1, Visie, ambitie en doelen, daarom als Goed. We beoordelen de standaarden BKA2, Uitvoering en kwaliteitscultuur en BKA3, Evaluatie, verantwoording en dialoog, als Voldoende. We geven enkele herstelopdrachten omdat het bestuur op onderdelen niet (volledig) aan de wettelijke vereisten voldoet. Wij zien op dit moment nu en twee jaar in gevaar kunnen brengen.

De oordelen op alle standaarden samen leiden tot het eindoordeel Voldoende.

2.1. Realisatie passend onderwijs

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Realisatie passend onderwijs. Vervolgens geven we hier een toelichting op.

REALISATIE PASSEND ONDERWIJS	O	V	G
RPO1 Dekkend netwerk van voorzieningen		•	
RPO2 Regionale samenwerking			ℓ
RPO3 Advisering en beoordeling toelaatbaarheid		•	

RPO1. Dekkend netwerk van voorzieningen

Wij beoordelen de kwaliteit van het dekkend netwerk van voorzieningen als Voldoende. Het bestuur zorgt voor een zo passend mogelijk netwerk van deskundigen en expertise waardoor er voor een grote groep leerlingen een passende plek is op een reguliere school in de buurt waar de leerling woont. Het bestuur realiseert daarnaast voldoende maatwerk en gespecialiseerde onderwijsplekken voor leerlingen die dat nodig hebben.

Voor vrijwel alle leerlingen is een passende onderwijsplaats beschikbaar in de regio zelf

De schoolbesturen hebben een eigen budget vanuit het samenwerkingsverband om de extra ondersteuning op de scholen vorm te geven. Scholen kunnen eenvoudig expertise van buiten de school naar binnen halen; het samenwerkingsverband voorziet hiervoor in een groot netwerk van experts. Er zijn ruim voldoende scholen voor speciaal (basis)onderwijs binnen de regio om specialistische ondersteuning te bieden. Alleen voor de structuurgroep bij een van de so-scholen is er in de regio sprake van een wachtlijst. Voor leerlingen met een heel specifieke ondersteuningsbehoefte is er een onderwijsplaats buiten de regio beschikbaar.

Regulier onderwijs is de norm

De scholen voor regulier onderwijs zetten zich in om voor leerlingen een passende ondersteuning op de eigen school te organiseren. Als dat niet lukt bespreken ze dit eerst in de scholengroep alvorens de stap naar gespecialiseerd onderwijs te maken. Daarbij onderzoeken ze of een andere, reguliere, school wel de passende ondersteuning kan bieden. Het percentage leerlingen, in deze regio, dat naar gespecialiseerd onderwijs gaat ligt al jaren lager dan het landelijk gemiddelde. Ook zien we leerlingen die vanuit het speciaal basisonderwijs hun schoolloopbaan vervolgen in het reguliere basisonderwijs.

Extra ondersteuning ruim beschikbaar

Voor alle scholen zijn er uren voor extra interne begeleiding en ondersteuning door een orthopedagoog beschikbaar. Het samenwerkingsverband biedt daarnaast expertise en ondersteuning via een deskundigenpool. Scholen kunnen vrijwel onbeperkt en drempelloos experts bevragen om de ondersteuning op de reguliere school vorm te geven. Ook hebben de scholen de mogelijkheid om gebruik te maken van gespecialiseerde voorzieningen (al dan niet fulltime) voor jonge risicoleerlingen en hoogbegaafde leerlingen. Het samenwerkingsverband is voornemens om komend schooljaar iedere scholengroep een eigen gedragsdeskundige te geven en leerkrachten met specialisme gedrag op te leiden. Hierdoor kan er nog meer advies en ondersteuning op maat richting de scholen en de leerlingen, en bouwen de ondersteuningsteams in de scholen zelf kennis en expertise op.

RPO2. Regionale samenwerking

De samenwerking met gemeenten resulteert in een grote daadkracht in het vormgeven van passend onderwijs in combinatie met jeugdhulp. Hierin heeft het samenwerkingsverband een duidelijke voortrekkersrol. Dit leidt tot de waardering Goed op deze standaard.

Effectieve samenwerking met gemeenten

Het samenwerkingsverband werkt actief aan regionale samenwerking. Het bestuur zorgt voor samenwerking tussen de verschillende betrokkenen bij passend onderwijs en werkt aan het verder verbeteren daarvan. Daarbij betreft het de schoolbesturen en scholen, maar ook de partners uit het jeugddomein, zoals jeugdhulpaanbieders en de gemeenten. Met de gemeenten wordt goed samengewerkt. Het samenwerkingsverband spant zich in om afspraken tegelijk met alle gemeenten te maken. Ook wil het een actieve rol spelen bij de aanbesteding van de jeugdhulp. De verwachting is dat dit binnen enkele jaren tot stand zal komen. Gesprekspartners namens de gemeenten die wij hebben gesproken vinden het samenwerkingsverband zonder meer laagdrempelig: het bestuur en de medewerkers zijn goed benaderbaar en spannen zich in om te ondersteunen en oplossingen in de aansluiting tussen onderwijs en zorg te vinden. Zo is er voor leerlingen, uit een van de gemeenten, die de fulltimevoorziening voor hoogbegaafden bezoeken, vervoer geregeld zonder dat een gemeente daartoe verplicht is.

Integrale bekostigingssystematiek onderwijs en zorg

Om de samenwerking vlot te laten verlopen heeft het samenwerkingsverband een Model Integrale Samenwerking in de Kop van Noord-Holland (MIS-K) ontwikkeld. Naast afspraken over procedures is ook helder afgesproken wie welke zorg en ondersteuning bekostigt. Er is een grijs gebied waarover onduidelijkheid bestaat, maar daarover hebben gemeenten en samenwerkingsverband de afspraak dat dit voor de leerling geen

gevolgen mag hebben en dat de kosten gedeeld worden. Dit grijze gebied, zo geven onze gesprekspartners van zowel het samenwerkingsverband als de gemeenten aan, krimpt omdat er steeds meer duidelijkheid komt vanuit wet- en regelgeving.

Thuiszitters - schoolmissers goed in beeld

Er zijn erg weinig echte thuiszitters omdat scholen samen met jeugdhulp, met ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband, nadrukkelijk inzetten op het voorkomen ervan. De scholen voelen zich verantwoordelijk voor alle leerlingen die onderwijstijd missen en spreken daarom niet over thuiszitters maar over schoolmissers. Scholen zetten zich bij het zoeken naar een oplossing voor individuele gevallen actief in op maatwerk in het bieden van onderwijs al dan niet op school. Zo is er bijvoorbeeld een leerkracht die op de fiets leerlingen thuis bezoekt om de contacten met school te onderhouden. Ook maken scholen gebruik van de mogelijkheden voor afwijking onderwijstijd (Variawet). Wanneer leerlingen helemaal geen onderwijs meer volgen, is over het algemeen sprake van ingewikkelde problematiek, soms op meer dan één vlak. De meeste leerlingen die in deze regio thuiszitten, staan ingeschreven in het speciaal onderwijs.

Inzet op afstemming met voortgezet onderwijs

Het samenwerkingsverband is zich bewust van het belang van een goede doorgroei naar het voortgezet onderwijs en zoekt daarvoor regelmatig contact met het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs. Dit heeft echter nog niet geleid tot meer ondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen die behoefte hebben aan een prikkelarme omgeving of voor hoogbegaafde leerlingen in het voortgezet onderwijs. Op een van de door ons bezochte scholen gaf een leraar aan dat voor sommige leerlingen daarom een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) voor het voortgezet speciaal onderwijs aangevraagd moet worden. Het komt ook voor dat leerlingen naar een school in een ander samenwerkingsverband gaan. Het samenwerkingsverband en ook de gemeenten geven aan dat hier nog kansen liggen voor het voortgezet onderwijs.

RPO3. Advisering en beoordeling toelaatbaarheid

We beoordelen de standaard over de advisering en de toeleiding als Voldoende. Het samenwerkingsverband voorziet in een zorgvuldige advisering en besluitvorming bij de beoordeling van de aanvragen voor de toelaatbaarheid tot speciale onderwijsvoorzieningen.

Toegankelijke advisering

Advisering en ondersteuning van de scholen is een sterk punt van het samenwerkingsverband. Wanneer scholen daarom vragen adviseren experts over ondersteuningsbehoeften van leerlingen en een daarbij passende aanpak. Ook sluiten zij aan bij de overleggen van de ondersteuningsteams. De betreffende medewerkers weten goed de weg, hebben contacten binnen en buiten het samenwerkingsverband, hebben gezamenlijk een brede expertise en zijn laagdrempelig

benaderbaar.

Route naar een gespecialiseerde voorziening

Een onafhankelijke commissie (CTO) geeft ondersteuningsteams en ouders advies over de toelaatbaarheid tot voorzieningen zoals het onderwijs voor hoogbegaafde leerlingen, het speciaal basisonderwijs en het speciaal onderwijs. Zodra een school een aanvraag hiervoor wil doen, kan de CTO de betrokkenen uitnodigen om daarover het gesprek aan te gaan en tot een advies te komen richting de directeur-bestuurder. Scholen geven aan dit heel zorgvuldig te vinden en zien dit ook voor ouders als een extra check of alle opties zijn gewogen. Ouders die wij gesproken hebben geven echter aan dat ze dit een belastende bijeenkomst vinden, omdat ze het idee hebben dat ze opnieuw het dossier moeten toelichten. Ouders geven ook aan behoefte te hebben om na afloop van een procedure terug te kijken en hun ervaringen te delen. Het samenwerkingsverband geeft aan de procedure al aangepast te hebben, maar vanuit het perspectief van de ouders er nogmaals kritisch naar te kijken. Ook zien zij voor de evaluatie met ouders een rol voor het ouder- en jeugdsteunpunt. Het samenwerkingsverband heeft toegezegd dit actief op te zullen pakken.

Beoordeling toelaatbaarheid zorgvuldig en vlot

Het samenwerkingsverband behandelt aanvragen voor toelaatbaarheid tot het speciaal (basis)onderwijs zorgvuldig. De besluitvorming verloopt vlot aan de hand van advisering door twee onafhankelijk deskundigen die tot aan de advisering niet bij de leerling en de school zijn betrokken.

2.2. Besturing, kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Vervolgens geven we hier een toelichting op.

BESTURING, KWALITEITZORG EN AMBITIE	O	V	G
BKA1 Visie, ambities en doelen			✓
BKA2 Uitvoering en kwaliteitscultuur		●	
BKA3 Evaluatie, verantwoording en dialoog		●	

BKA1. Visie, ambities en doelen

Wij waarderen de kwaliteit op de standaard Visie, ambities en doelen als Goed. Het samenwerkingsverband voorziet in een stelsel van kwaliteitszorg waarmee het de uitvoering van het ondersteuningsplan en uitvoering van wettelijke taken kan volgen, inclusief een goede financiële onderbouwing. Het feit dat er een koppeling is met de

kwaliteitszorg en jaarplannen van aangesloten schoolbesturen maakt het Goed. Dit draagt bij aan een nog grotere betrokkenheid van schoolbesturen bij de uitvoering en het zicht op de uitvoering van het gezamenlijke beleid. Daarmee stijgt het samenwerkingsverband uit boven de basiskwaliteit.

Visie uitgewerkt in plannen en financieel onderbouwd

In het ondersteuningsplan is een breed gedragen, heldere visie geformuleerd in twee uitgangspunten. Deze zijn uitgewerkt in vier speerpunten inclusief een planning in doelen en activiteiten. In de meerjarenbegroting zijn de financiële middelen gekoppeld aan de speerpunten. Deze koppeling maakt het mogelijk dat het gesprek over de inzet van middelen op verschillende niveaus gevoerd kan worden. Het samenwerkingsverband werkt aan de hand van jaarplannen op basis waarvan de schoolbesturen de jaarplannen met de eigen scholen vaststellen. Scholen beheren en besteden zelf een deel van de middelen voor de basis- en extra ondersteuning. Daarnaast kunnen scholen extra ondersteuning in de vorm van expertise, arrangementen en voorzieningen aanvragen bij het samenwerkingsverband.

Stelsel van kwaliteitszorg transparant en inzichtelijk

Er is een informatief stelsel van kwaliteitszorg ingericht, wat de schoolbesturen helpt om te sturen op het behalen van de doelen uit het ondersteuningsplan. Het bestuur voert jaarlijks twee gesprekken met ieder schoolbestuur over de realisatie van passend onderwijs op basis van eigen informatiebronnen en op basis van door de scholen aangeleverde informatie. Vanuit het stelsel van kwaliteitszorg heeft het bestuur zicht op de uitvoering van passend onderwijs en wat er zich binnen en rond het samenwerkingsverband afspeelt. De beweging naar meer concrete en dus meetbare doelen (jaarplan 2025) stelt het samenwerkingsverband in staat te monitoren of het deze ook waarmaakt.

Bovenmatige reserves

Het bestuur heeft in het jaarverslag en tijdens het onderzoek aangegeven bezig te zijn met afbouw van het bovenmatig publiek eigen vermogen. Schoolbestuurders geven aan dat het gesprek over de financiële consequenties onderling inhoudelijk goed wordt gevoerd. Keuzes worden in gezamenlijkheid gemaakt en breed gedragen binnen het samenwerkingsverband.

De bestuurlijke inrichting voldoet aan de wettelijke vereisten

Het intern toezicht is deugdelijk gescheiden van het bestuur. Er is een directeur-bestuurder, een raad van aangeslotenen en sinds ruim een jaar is er een raad van toezicht (rvt) met onafhankelijke leden. Er is een toezichtskader opgesteld waarin principes en procedures staan uitgewerkt. De rvt vergadert vijf tot zeven maal per jaar en neemt deel aan themabijeenkomsten binnen het samenwerkingsverband. Ook bezoeken de leden de scholen om in gesprek te gaan met

professionals en een beeld te krijgen van de scholen en de wijze waarop zij uitvoering geven aan de speerpunten uit het jaarplan. De rvt vergadert twee maal per jaar met de ondersteuningsplanraad.

BKA2. Uitvoering en kwaliteitscultuur

Wij beoordelen de kwaliteit op deze standaard als Voldoende. De directeur van het samenwerkingsverband stuurt actief op het behalen van de doelen zoals met elkaar zijn gesteld. Binnen het samenwerkingsverband heerst een cultuur waarin het mogelijk is elkaar aan te spreken. Op alle niveaus zijn er overleggen waaraan vanuit verschillende schoolbesturen professionals participeren. De rvt voert zijn toezicht op transparante wijze uit.

Ondersteuningsplan heeft centrale rol

Positief is opgevallen dat het ingezette beleid (speerpunten) in de organisatie wordt herkend, gedragen en uitgewerkt. Alle gremia binnen de organisatie zijn zich hiervan bewust en denken er actief over mee. Wij hebben in dit samenwerkingsverband een bestuursdoorbroken invulling gezien in de vorm van scholengroepen waarin scholen per subregio samenwerken om invulling te geven aan inclusiever onderwijs.

Toewerken naar inclusiever onderwijs leeft op de scholen

De scholen die wij hebben gesproken geven aan dat ze de ruimte voelen om toe te werken naar een bij de school passende wijze van inclusief onderwijs. Hierbij ervaren zij voldoende ondersteuning en advisering vanuit het samenwerkingsverband. De scholen geven aan dat er voldoende ruimte is om via pilots, met extra bekostiging vanuit het samenwerkingsverband, na te gaan wat haalbare initiatieven zijn. De scholengroepen worden goed bezocht door directeuren en intern begeleiders. De voorzitters van deze scholengroepen stemmen regelmatig af waardoor er snel gehandeld kan worden richting scholen, maar ook richting het samenwerkingsverband.

Monitoring en sturing

De scholengroepen geven, via de voorzitters ervan, het samenwerkingsverband inzicht in de wijze waarop er in deze subregio's wordt gewerkt. De informatie vanuit de scholengroepen, maar ook uit onder andere het platform voor intern begeleiders, het beleidsnetwerk en de raad van aangeslotenen, wordt door het samenwerkingsverband gebruikt om doelen opnieuw te formuleren, extra onderwijssteuning te faciliteren en ambitieuze plannen met betrekking tot passend onderwijs uit te werken.

De ondersteuningsplanraad is actief maar heeft vacatures

De ondersteuningsplanraad (opr) krijgt voldoende informatie van de directeur-bestuurder en voert dialogen over het beleid en de resultaten. De opr is voornemens op korte termijn een scholing te organiseren omdat er nieuwe leden zijn bijgekomen. Er zijn lastig in te vullen vacatures. Het bestuur doet al veel om deze

vacatures in te laten vullen maar kan de schoolbesturen blijven aanspreken op het aandragen van kandidaten.

Opr betrekken bij werven nieuwe leden rvt

De procedure om te komen tot een uitbreiding van de rvt van drie naar vier leden is niet zorgvuldig gegaan. De opr is betrokken geweest bij veranderingen in de bestuurlijke inrichting in 2022 en 2023 wat heeft geleid tot het aanstellen van een rvt met drie leden. In het voorjaar van 2024 is de rvt echter van drie naar vier leden gegaan. Dit is op basis van een al eerder opgestelde profielschets waarmee een raad van drie personen is geworven. Ook is dit zonder overleg of afstemming met de opr gebeurd. We hebben de opr gewezen op het recht om een lid voor de rvt voor te dragen. Het bestuur kan zich meer inspannen om procedures als deze zorgvuldig te doorlopen en transparant te communiceren over veranderingen in de bestuurlijke inrichting en de opr in het vervolg daarbij actief betrekken zoals ook beschreven in artikel 17a, tweede lid, WPO.

BKA3. Evaluatie, verantwoording en dialoog

De verantwoording over de activiteiten van het samenwerkingsverband en de bereikte resultaten is Voldoende. Dat geldt ook voor de gevoerde dialoog met de betrokkenen en belanghebbenden. Op onderdelen van de verantwoording is verbetering nodig of wenselijk. Hiervoor krijgt het bestuur een herstelopdracht.

Verantwoording in het jaarverslag

In zijn jaarverslag beschrijft het bestuur welke resultaten er zijn behaald. Het bestuur kan echter duidelijker verantwoorden wat het verband is tussen beoogde en behaalde resultaten en de inzet van financiële middelen daarbij. Daarbij kan het bestuur concreter beschrijven of het tevreden is en wat er voor een volgende planperiode aangepast of bijgesteld moet worden. Het bestuur kan dit beter beschrijven in het volgende jaarverslag.

De rvt moet toezien op de doelmatige besteding van het overheidsgeld dat het bestuur ontvangt. De verantwoording van de rvt hierover is vrij summier. In het bestuursverslag is wel opgenomen dat de rvt toezicht houdt op de doelmatige besteding van middelen, maar er is niet voldoende toelichting op welke manier hij daar uitvoering aan heeft gegeven. Wij geven hiervoor een herstelopdracht waarbij we het bestuur vragen om hier in de volgende jaarverslagen meer aandacht aan te geven (artikel 17c, eerste lid, sub c, en e, en vijfde lid, WPO).

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

We houden voor dit bestuur de reguliere termijn aan van vier jaar. Dat betekent dat we het bestuur in principe over vier jaar weer onderzoeken.

Voor de wettelijke tekortkomingen krijgt het bestuur een herstelopdracht die in onderstaand schema staat vermeld.

Wat is de tekortkoming?	Wat is de herstelopdracht?	Welk vervolgtoezicht houdt de inspectie?
Bestuur		
BKA₃ Evaluatie, verantwoording en dialoog Het ontbreekt aan de verantwoording van de intern toezichthouder over de wijze waarop het toezicht heeft gehouden op het doelmatig en rechtmatig besteden van de middelen (artikel 17c, eerste lid, sub c, en e, en vijfde lid, WPO).	Het bestuur zorgt er met de raad van toezicht voor dat in het jaarverslag (over) 2024 een verslag van de toezichthouder is opgenomen dat voldoet aan de wettelijke vereisten.	Wij vertrouwen er op dat het bestuur het onvolledige onderdeel in de eerstvolgende jaarverslaggeving opneemt.

De reden dat wij het herstel overlaten aan het bestuur is dat we constateren dat het bestuur op dit moment in staat is de kwaliteit van de uitvoering van zijn taken voldoende te waarborgen.

3. Resultaten verificatie-activiteiten

Wij hebben verificatie-activiteiten uitgevoerd op enkele scholen uit het samenwerkingsverband. Tijdens verificatie-activiteiten gaan we na of scholen de afspraken uit het ondersteuningsplan nakomen. We verwachten van het bestuur van het samenwerkingsverband dat het zicht heeft op deze uitvoering in de praktijk en dat het hierop stuurt.

We zijn dit nagegaan op de volgende basisscholen:

- rkbs De Hofstee (12KJ|C1);
- Basisschool De Vloedlijn (15UA|C1);
- pcbs De Fontein (15VE|C1);
- GBS De Lichtlijn (07LP|C1).

We hebben met de scholen gesproken over onderstaande thema's gebaseerd op afspraken uit het ondersteuningsplan 2022-2026:

- de visie uit het ondersteuningsplan is op alle scholen zichtbaar;
- de basisondersteuning is op alle scholen in orde;
- scholen hebben goed functionerende interne en externe ondersteuningsteams;
- scholen werken bestuursoverstijgend aan een dekkend netwerk van voorzieningen om leerlingen thuis nabij onderwijs te kunnen bieden.

Visie op inclusief onderwijs is goed zichtbaar

In het ondersteuningsplan 2022-2026 verwoordt het samenwerkingsverband de ambitie om in 2030 in en rond alle wijken, kernen en dorpen een samenhangende educatieve leer- en ontwikkelomgeving te hebben gemaakt voor kinderen van 0 tot 14 jaar. Wij constateren dat het toewerken naar deze visie op inclusiviteit zicht- en merkbaar is op de bezochte scholen. De visie van het samenwerkingsverband is vertaald in de strategische beleidsplannen van de verschillende schoolbesturen en is verweven in de visies en het beleid van de scholen. In alle lagen van de organisatie is het onderwijs erop gericht de leerlingen, zo dicht mogelijk bij huis, passend onderwijs te bieden. Hoewel wij op de bezochte scholen verschillen zien in de mate van uitvoering van deze visie op inclusief onderwijs, constateren wij ook dat alle scholen stappen zetten in het realiseren van een optimale context voor alle leerlingen om maximaal tot ontwikkeling te komen. De gedrevenheid waarmee de scholen dit vormgeven is duidelijk zicht- en merkbaar. Binnen de eigenheid van de school wordt er vanuit betrokkenheid en gedeelde verantwoordelijkheid gehandeld. Het samenwerkingsverband en de verschillende besturen spelen hierin een belangrijke rol. Alle bezochte scholen hebben inspirerende praktijkvoorbeelden voor inclusiever onderwijs met ons gedeeld.

Basisondersteuning is op orde

Wij constateren dat het de bezochte scholen voldoende lukt om de afgesproken basisondersteuning, zoals beschreven in het

ondersteuningsplan, te realiseren. Zij hebben in schooleigen documenten omschreven wat zij onder basis- en extra ondersteuning verstaan. Daarnaast werken de scholen er hard aan om de leerlingen de benodigde (extra) ondersteuning te bieden. De basisscholen hebben daarbij hun eigen uitdagingen. Het streven om leerlingen in de eigen omgeving naar school te laten gaan, staat voorop. In de scholengroepen werken de scholen samen om dit mogelijk te maken, waarbij zij effectief gebruik maken van verschillende partners uit het netwerk.

De interne en externe ondersteuningsteams functioneren

Wij constateren dat de interne ondersteuningsteams op de scholen voldoende functioneren. Het is voor de scholen binnen de ondersteuningsstructuur helder wanneer een leerling besproken moet worden binnen het ondersteuningsteam en welke mogelijkheden er zijn voor extra ondersteuning. In samenwerking met ouders, de orthopedagoog van het samenwerkingsverband en/of een externe deskundige onderzoekt de school wat het best passend is voor de leerling.

Om dit proces te versterken heeft het samenwerkingsverband een zogenaamde 'deskundigenpool' ingericht met deskundigen die beschikbaar zijn voor de ondersteuningsteams van de scholen, de scholengroepen en de CTO. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om deskundigen met expertise op het gebied van meer- en hoogbegaafdheid, gedragsproblematiek en het onderwijs aan het jonge kind. De wijze van ondersteuning door de deskundigenpool varieert van de begeleiding van schoolteams of een individuele leerkracht, observaties, scholing of bijvoorbeeld het meedenken over een specifieke casus. Doordat deze deskundigen laagdrempelig en zonder tussenkomst van het samenwerkingsverband ingezet kunnen worden, maken de scholen hier veel gebruik van. Tijdens de verschillende verificaties hebben wij ook de leraren gewezen op de mogelijkheid om gebruik te maken van de expertise van deze deskundigen in het versterken van hun leerkrachthandelen of bij het meedenken over extra onderwijsondersteuningsmogelijkheden voor leerlingen.

Op basis van de gevoerde gesprekken constateren wij dat de scholen over het algemeen tevreden zijn over de CTO. Scholen geven aan dat de CTO deskundig en zorgvuldig handelt, maar zij benoemen ook dat de samenstelling van de CTO niet altijd als optimaal wordt ervaren. Dat heeft te maken met het aantal deskundigen en hun specifieke expertise. Ook kijken scholen verschillend naar de aanwezigheid en rol van ouders tijdens de CTO.

Er is sprake van een dekkend netwerk van voorzieningen

Wij concluderen dat er sprake is van een dekkend netwerk van voorzieningen en dat het samenwerkingsverband voldoet aan de ambitie om voor ieder kind een passende onderwijsplek te realiseren. De door ons bezochte scholen geven aan dat, wanneer de eigen

grenzen van ondersteuning worden bereikt, er binnen de scholengroep wordt onderzocht of er een andere passende plek beschikbaar is binnen het reguliere onderwijs. Zo kan, via de CTO, een leerling geplaatst worden in de speciale voorziening voor hoogbegaafden (Eureka).

Wanneer de mogelijkheden van ondersteuning in het regulier onderwijs niet afdoende zijn, vraagt de school advies aan de CTO of een tlv voor het gespecialiseerde onderwijs. Er zijn hiervoor binnen het samenwerkingsverband geen wachtlijsten. Daarnaast stimuleert het samenwerkingsverband initiatieven die tegemoet komen aan de ambitie om een dekkend netwerk te creëren. Zo zijn er zogenaamde 'groeï- en doelabs' en plusklassen ingericht, worden scholengroepen geschoold in het versterken van het pedagogisch handelen en zoekt het samenwerkingsverband in samenwerking met de scholen en de gemeenten actief de verbinding met jeugdhulp.

De overgang van basis- naar voortgezet onderwijs vraagt daarentegen aandacht van alle betrokkenen. Op één van de scholen die wij bezocht hebben, gaf de school aan dat dit voor een aantal leerlingen niet optimaal verloopt. Dit zorgt ervoor dat voor een aantal leerlingen aan het einde van groep 8 alsnog een toelaatbaarheidsverklaring (tlv) wordt aangevraagd voor het voortgezet speciaal onderwijs, omdat het reguliere voortgezet onderwijs niet kan voldoen aan de onderwijsondersteuningsbehoeften van de leerling. Ook gaf de school aan dat leerlingen in een aantal gevallen buiten de regio naar het voortgezet onderwijs gaan omdat daar betere ondersteuningsmogelijkheden zijn. Er zijn op dit moment, zo geven alle bezochte scholen aan, onvoldoende passende voorzieningen voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsvraag binnen het reguliere voortgezet onderwijs in de regio.

Conclusie

We stellen vast dat:

- de visie op inclusief onderwijs breed wordt gedragen door alle geledingen van de scholen en dat zij hier op hun eigen, bij de ontwikkelingsfase van de school passende, wijze invulling aan geven;
- de scholen duidelijk uitgewerkt hebben wat zij verstaan onder basis- en extra ondersteuning;
- de interne en externe ondersteuningsteams voldoende functioneren en dat de door het samenwerkingsverband ingerichte deskundigenpool een belangrijke meerwaarde heeft voor de scholen;
- het samenwerkingsverband beschikt over een dekkend netwerk van voorzieningen;
- de overgang van basis- naar voortgezet onderwijs aandacht behoeft om de doorgaande lijn in de ontwikkeling voor alle leerlingen te kunnen garanderen.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur aan op welke wijze het de bevindingen uit het onderzoek betreft bij de verdere ontwikkeling van het samenwerkingsverband en de bestuurlijke kwaliteitszorg.

Het bestuur herkent de bevindingen van de Onderwijsinspectie en waardeert het feit dat de Onderwijsinspectie de inspanningen en resultaten in onze regio met voldoende en goed beoordeeld.

De aandachtspunten ten aanzien van de opr en het jaarverslag pakt het bestuur op. Deze zijn inmiddels als acties opgenomen in de jaarplanning. Ook de aandachtspunten ten aanzien van de overstap naar het VO zijn inmiddels gedeeld met het VO en geagendeerd voor het eerstvolgende afstemmingsoverleg tussen de SWV-en PO en VO.

Het bestuur wil graag expliciet de scholen, de schoolbesturen en het team van het SWV bedanken voor het feit dat zij zich dagelijks inspinnen om alle kinderen uit de Kop van Noord-Holland onderwijs te bieden, en dat zij altijd zoeken naar mogelijkheden in situaties waarin dit een uitdaging is ('Wat kan er wel?').

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

